

Till Kommunfullmäktige i
Kalmar
Mörbylånga
Nybro
Oskarshamn
Torsås

Revisionsberättelse år 2019

Vi, utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Kalmarsundsregionens Renhållare.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Utifrån vår granskning gör vi följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Direktionens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen är förenliga med de finansiella mål och verksamhetsmål som uppställts.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker direktionen för Kalmarsundsregionens Renhållare beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker att årsredovisningen för år 2019 godkänns.

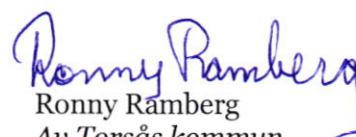
Vi återopar följande för vår bedömning:

Vi har genomfört övergripande ansvarsgranskningar, som innebär läsning av protokoll och intervju med representanter för förbundets ledning. Följande rapporter har avlämnats under året:

- Granskning av delårsrapport
- Granskning av årsredovisning

Förbundets revisorer

Margita Asén
Av Mörbylånga kommun
utsedd revisor

Ronny Rämberg
Av Torsås kommun
utsedd revisor

ÅRSREDOVISNING 2019

KSRR

KALMARSUNDSREGIONENS RENHÅLLARE

www.ksrr.se

Innehåll

Förord	3
Förvaltningsberättelse	4
Sociala aspekter	5
Resultatredovisning och analys	6
Finansiella mål	6
Verksamhetsmål	7
Avfallsmängder	7
Investeringsredovisning	8
Framtiden	10
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Kassaflödesanalys	13
Noter	14

Förord

KSRR har under 2019 fortsatt att framgångsrikt utveckla och effektivisera verksamheten med flera investeringar och ökad tillgänglighet, utan höjda taxor. Generellt oförändrade taxor har nu gällt sedan 2012.

Maria Schade
Förbundschef KSRR

Maria Schade

Året 2019 präglades av utveckling och idel strategiska utmaningar. Under försommaren invigdes KSRR:s andra och tredje återvinningscentraler med självservice i Alsterbro respektive Kristdala.

Detta för att på ett bra och kostnadseffektivt sätt öka tillgängligheten för avlämning av hushållens avfall. De nya anläggningarna har varit mycket uppskattade av våra abonnenter.

Under hösten togs beslut om att KSRR ytterligare ska utveckla konceptet med självservice genom att bygga om två av förbundets mindre återvinningscentraler i Mörbylånga och Melltorp till att bli självserviceanläggningar. Ambitionen är att dessa ska stå klara under hösten 2020.

I april gjordes en verksamhetsöverlåtelse från KSRR till dotterbolaget Moskogen Miljö AB, som ska hantera verksamheten gällande sorteringsanläggningen och deponierna i Moskogen och Storskogen.

Sorteringsanläggningen har under året utvecklats med två stora investeringar, dels i en cyklon för att sortera bort tunga partiklar i förbehandlingen och dels i en plastavskiljare för att eliminera plastrester i matavfallsslurryn.

Under 2018 beslutade regeringen att förändra förpacknings- och returpappersförordningarna genom att ställa krav på en ökad bostadsnära insamling. Syftet är att nå nationella miljömål och EU lagstiftning om en ökad återvinning.

Kravet ligger på producenterna av förpackningar och tidningar som därmed har ansvaret för denna insamling. Förändringen kan även komma att påverka KSRR då en samverkan med kommunernas insamling ska ske för att nå hög effektivitet.

Under året har förhandlingar med förpackningsproducenterna påbörjats för bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper. Samråd har hållits med KSRR och medlemskommunerna.

KSRR har parallellt med detta inlett samtal med ytterligare ett bolag. Målet med samtliga förhandlingar är i dagsläget att få en samlad bild av nuläget. Att idag bli överens om vilken tjänst som efterfrågas är inte möjligt, då ingen erhållit insamlingstillstånd av Naturvårdsverket.

Regeringen har i kommande års budget lagt ett förslag på att införa förbränningskatt på avfall. Från nästa år kan därför avfallsförbränningen komma att beskattas med 75 kr/ton. En kostnad som i så fall kommer att belasta KSRR.

Genom en förbränningskatt förväntar regeringen sig att återvinningen kommer att öka. Under kommande år väntas en gradvis ökning av skatten upp till 125 kr/ton.

Antalet utsläppsrätter inom EU för CO₂ kommer de närmsta åren att minska samtidigt som priserna går upp. Allt för att minska CO₂-utsläppen. Detta kan komma att påverka KSRR:s kostnader för energiuotvinning och därmed en framtida taxa.

Förvaltningsberättelse

KSRR har ansvar för insamling, transport och omhändertagande av hushållsavfall i medlemskommunerna Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn och Torsås. Insamlingen sker dels genom fastighetsnära insamling hos kund, dels med transporter både i egen regi och via entreprenad. Dessutom genom att kund själv lämnar sitt grovavfall på återvinningscentraler (ÅVC).

I uppdraget ligger också att informera kring miljönytta och konsekvenser av avfall och avfallshantering. Det innebär bland annat att föreskriva hur insamling ska gå till, hur det ska sorteras och vad som händer med avfallet i nästa led. För att minimera miljöpåverkan ska KSRR aktivt arbeta för att hitta bra behandlingsalternativ.

Viktiga händelser och ändrade förutsättningar

Under sommaren har byggnationen av två nya självservice-ÅVC:er i Alsterbro och Kristdala färdigställts och invigts 16 maj respektive 27 juni.

Investering i en cyklon i förbehandlingen har gjorts för att ta bort främmande material i slurryn.

1:a april verkställdes direktionens tidigare tagna beslut om att starta Moskogen Miljö AB, vilket fungerar som ett produktionsbolag inom KSRR:s koncern. Bolaget startades genom en verksamhetsöverlåtelse från KSRR, bestående av KSRR:s tidigare verksamhet för sorteringsanläggningen och verksamheten för deponianläggningarna, d v s all verksamhet innanför vågarna i både Moskogen och Storskogen.

Bostadsnära insamling

Regeringen har sedan tidigare beslutat att förpacknings- och returpappersproducenterna ska ansvara för insamlingen av förpackningar och tidningar.

KSRR deltar i branschorganisationens projektarbete i frågan om att samverka med kommuner gällande insamlingen. Utfallet kan komma att påverka KSRR:s beslut avseende bostadsnära insamling av förpackningar och tidningar.

Medlemskommunerna i KSRR har under hösten hållit förberedande samråd med FTI AB i syfte att förbereda de nya förordningarna om bostadsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Parallellt med detta har KSRR hållit förhandlingar med FTI AB i syfte att få ansvaret för insamlingen. KSRR har bistått medlemskommunerna i de samråd som ska leda till att förordningen effektueras i respektive kommun från 2021.

KSRR strävar mot fler medlemskommuner eller samarbete med närliggande kommuner. Under 2019 har KSRR samarbetat med ett tiotal kommuner i olika upphandlingsfrågor.

I augusti 2018 inledde KSRR diskussion med Kalmar kommun om konsultuppdraget för sluttäckning av kommunens avslutade deponi, vilken fortfarande pågår.

Sociala aspekter

"Ett KSRR" och "Rätt från mig"

Under året har LEAN-arbetet utvecklats för ständiga förbättringar. Målsättningen är att skapa samsyn i organisationen genom "Ett KSRR". Fokus ligger på våra processer och medarbetarnas arbetsuppgifter, alla ska göra "Rätt från mig". Modeller för att fokusera mer på avvikelser och interna nyckeltal har under 2019 börjat användas.

Intern kommunikation

En stor del i "Ett KSRR" är en ökad intern kommunikation och ett ökat internt informationsflöde. Därför har KSRR under året fortsatt arbetet med att sprida och tydliggöra information gällande t ex nyckeltal, produktionsuppföljning och verksamhetshandboken med rutinbeskrivningar och policys.

KSRR-dagen

Lördagen den 7:e september anordnades en obligatorisk medarbetardag med föreläsning och information på programmet. Dagen var också fylld med samarbetsövningar i form av olika lagtävlingar. Denna sammankomst är ett led i vår vision "Ett KSRR".

Sopbilscupen 2019

I september anordnades den årliga Sopbilscupen på Geesinknorbas anläggning i Kalmar där KSRR var representerade både individuellt och som lag genom Simon Ritter och Mathias Lorentzon.

Frisknärvaro

Andelen anställda i KSRR med noll sjukdagar ligger på 38 procent (43 % under 2018). Detta gäller personal som har en tillsvidareanställning eller annan anställning över tre månader.

För koncernen är frisknärvaron också 38 procent.

Sjukfrånvaro

Under året som gick var den totala sjukfrånvaron i KSRR 4,5 procent. 2018 var siffran 5,7 procent. Det visar sjukfrånvaron med total sjukfrånvaro under året i relation till de anställdas sammanlagda arbetstid i procent.

Långtidssjukskrivning ligger på 55,6 procent till skillnad från året innan då den var 50,9 procent. Det innebär all sammanhängande sjukfrånvaro över 59 dagar tillsammans med tidsbegränsad sjukersättning. För koncernen är totala sjukfrånvaron 4,4 procent och långtidsfrånvaron är 55,6 procent.

Resultatredovisning och analys

Resultatet för 2019 visar för koncernen ett överskott på 8,7 Mkr (förra året +0,6). De största budgetavvikelseerna är:

- Omsättning behandlingsavgifter (+9,0)
- Entreprenörer för insamling och konsult för behandling (+3,9)
- Lokaler & fastigheter (-0,5)
- Containrar och kärl (+0,7)
- Matavfallspåsar (-0,5)
- Drivmedel (+0,2)
- Reparationer & Förbrukningsinventarier (-7,4)
- PR och kommunikation (+1,0)
- Avskrivningar (+0,8)
- Avsättningar (-1,4)

Kundförlusterna har under året minskat och uppgår till 254 kkr (förra året 318 kkr).

Finansiella mål (%)

För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning (kommunallagen 11 kap 6§). Följande finansiella mål gäller för KSRR:

Koncern	Målvärde	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Likviditet (betalningsförmåga på kort sikt)	>20	59	27
Soliditet (betalningsförmåga på lång sikt)	>15	24	22
Självfinansieringsgrad (av investeringar)	>50	316	17

Samtliga målvärden uppnås och är även bättre än föregående år. Investeringsnivån var mycket högre under 2018 och därför var självfinansieringsgraden lägre.

Moderbolag	Målvärde	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Likviditet (betalningsförmåga på kort sikt)	>20	24	27
Soliditet (betalningsförmåga på lång sikt)	>15	26	22
Självfinansieringsgrad (av investeringar)	>50	201	17

Samtliga målvärden uppnås och två av dem är bättre än föregående år. Investeringsnivån var mycket högre under 2018 och därför var självfinansieringsgraden lägre då.

Verksamhetsmål

Koncern	Målvärde	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Reklamationer åtgärdade inom tre dagar	>90%	94%	99%
Ej tömt kärl pga KSRR/tot antal kärl	<0,1%	0,1%	0,1%
Oplanerade stopp i MOSA/tot produktionstid	<5%	4%	4%
Kunder nöjda med bemötandet	>85%	92%	91%

Reklamations- och avvikelserapportering har fortsatt följts upp i arbetet mot ständiga förbättringar. Oplanerade stopp i nya sorteringsanläggningen når målet med utfallet 4%. NKI genomfördes under våren, vilken visar på ökning av nöjda kunder till 92%.

Avfallsmängder i ton och procent

Koncern	2019		2018	
Materialåtervinning	11 944	22%	13 470	26%
Trädgårdsavfall	7 932	15%	5 462	10%
Brännbart hushållsavfall	32 731	62%	33 363	63%
Hushållsavfall till deponi	<u>633</u>	<u>1%</u>	<u>485</u>	<u>1%</u>
Total mängd	53 240	100%	52 780	100%

Investeringsredovisning (kk)

Koncern	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Bottentömmande kärl	1 472	1 400	1 105
Fordon, maskiner		8 000	7 178
Kranbil UWS	1 141	1 140	
Komplettering fordonstvätt		400	
Uppgradering Mobile	341	750	
Inpasseringssystem		2 000	
Container		1 100	
Självservice ÅVC Alsterbro & Kristdala	4 804	7 000	
Containrar ÅVC Alsterbro & Kristdala	816		
Utveckling MOSA		4 500	
Cyklon Förbehandling MOSA	3 247		
Stängsel verksamhetsytor Moskogen	356		
Plastavskiljare MOSA			
Miljörum HK, Moskogen	190		
Bom HK vid personalparkering, Moskogen	126		
Nytt huvudsäte			83 050
Gastankanläggning			3 872
Våg Moskogen			941
Ny ÅVC, Flygstaden			38 013
Komprimatorer och lastväxlarflak			1 601
Rollpack			513
Behandlingsplatta, Moskogen			10 172
Belysningsmast, lastyta O-hamn			120
Tält för lagring av avfall			69
Balklämaggreat			75
Total	12 493	26 290	146 709

Moderbolag	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Bottentömmande kärl	1 472	1 400	1 105
Fordon, maskiner		8 000	7 178
Kranbil UWS	1 141	1 140	
Komplettering fordonstvätt		400	
Uppgradering Mobile	341	750	
Inpasseringssystem		2 000	
Container		1 100	
Självservice ÅVC Alsterbro & Kristdala	4 804	7 000	
Containrar ÅVC Alsterbro & Kristdala	816		
Utveckling MOSA			
Cyklon Förbehandling MOSA	3 247		
Stängsel verksamhetsytor Moskogen			
Plastavskiljare MOSA			
Miljörum HK, Moskogen	190		
Bom HK vid personalparkering, Moskogen	126		

Nytt huvudsäte			83 050
Gastankanläggning			3 872
Våg Moskogen			941
Ny ÅVC, Flygstaden			38 013
Komprimatorer och lastväxlarflak			1 601
Rollpack			513
Behandlingsplatta, Moskogen			10 172
Belysningsmast, lastyta O-hamn			120
Tält för lagring av avfall			69
Balklämaggregat			75
Total	12 137	21 790	146 709

Årets investeringar har bestått i två Självservice- ÅVC:er i Alsterbro respektive Kristdala.

Flera bottentömmande kärl har satts ut i regionen och därtill har en kranbil för att hantera tömningarna av dessa köpts in.

På området för avfallshantering på Moskogen Miljö AB har investeringar gjorts i stängsel för att minimera nedskräpning.

I sorteringsanläggningen har utveckling gjorts med en cyklon och en plastavskiljaren för att ta bort restfraktioner i förbehandlingen. Plastavskiljaren ligger som pågående projekt då den ännu inte är helt färdigställd.

Framtiden

KSRR har sedan 2012 oförändrade taxor och fortsatt så under 2020. Dock har förbundsledningen aviserat att taxan eventuellt måste justeras under året, framförallt beroende av ökade avskrivningskostnader för genomförda investeringar.

Utvecklingen av förbundets återvinningscentraler kommer att fortgå under 2020. Målsättningen är att genom ny teknik, tillsammans med en kombination av bemannad öppethållning och självservice kunna utöka servicen ytterligare.

KSRR har startat revidering av medlemskommunernas och förbundets avfallsplan.

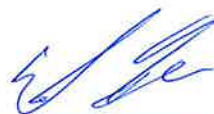
Det finns behov att revidera planens målsättningar och anpassa den till nationella målsättningar, inte minst kommande krav på bostadsnära insamling av förpackningar.

Under året fortsätter vår fokusering med att utveckla och ständigt förbättra våra produktionsprocesser.

Progressen i arbetet följs upp genom beslutade nyckeltal med målsättningen att effektivisera samtliga produktionsprocesser.

Maria Schade
Förbundschef KSRR

Steve Sjögren
Förbundsordförande KSRR

Resultaträkning

	Not	Koncern		Moderbolag	
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	211 037 376	187 032 152	186 411 125	187 032 152
Verksamhetens kostnader	2, 3, 4	-168 896 096	-161 430 471	-159 302 816	-161 430 471
Avsättningar, deponi Moskogen	11	-2 414 296	-334 296	-1 523 574	-334 296
Avskrivningar	5, 6	-28 400 138	-23 732 586	-15 845 726	-23 732 586
Verksamhetens resultat		11 326 846	1 534 799	9 739 009	1 534 799
Finansiella intäkter		119 874	107 934	108 843	107 934
Finansiella kostnader		<u>-2 792 227</u>	<u>-1 077 444</u>	<u>-2 775 955</u>	<u>-1 077 444</u>
Årets resultat		8 654 493	565 289	7 071 897	565 289

Balansräkning

	Not	Koncern		Moderbolag	
		2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	5	261 946 250	270 283 292	156 978 495	270 283 292
Maskiner och inventarier	6	90 600 695	98 171 099	30 489 421	98 171 099
Pågående arbeten	7	2 700 794	2 428 805	-	2 428 805
Aktier och andelar	8	10 000	10 000	110 000	110 000
Långfristiga fordringar koncern	8	=	=	<u>154 252 413</u>	=
Summa anläggningstillgångar		355 257 739	370 893 196	341 830 329	370 993 196
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	9	19 558 830	16 103 018	9 103 334	16 103 018
Kassa och bank		<u>6 250 607</u>	<u>100 000</u>	=	=
Summa omsättningstillgångar		25 809 437	16 203 018	9 103 334	16 103 018
Summa tillgångar		381 067 176	387 096 214	350 933 663	387 096 214
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Balanserat resultat	10	84 337 586	83 772 297	84 337 586	83 772 297
Årets resultat		<u>8 654 493</u>	<u>565 289</u>	<u>7 071 897</u>	<u>565 289</u>
Summa eget kapital		92 992 079	84 337 586	91 409 483	84 337 586
Avsättning för uppskjuten skatt		446 160	-	-	-
Övriga avsättningar	11	<u>23 906 861</u>	<u>21 911 217</u>	<u>1 374 673</u>	<u>21 911 217</u>
		24 353 021	21 911 217	1 374 673	21 911 217
Skulder					
Kortfristiga skulder	12	43 722 076	60 847 411	38 149 507	60 847 411
Långsiktiga skulder	13	<u>220 000 000</u>	<u>220 000 000</u>	<u>220 000 000</u>	<u>220 000 000</u>
Summa skulder		263 722 076	280 847 411	258 149 507	280 847 411
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		381 067 176	387 096 214	350 933 663	387 096 214
Ställda säkerheter	14	150 000 000	150 000 000	150 000 000	150 000 000
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga	Inga	Inga

Kassaflödesanalys

	Not	Koncern		Moderbolag	
		2019	2018	2019	2018
Den löpande verksamheten					
Årets resultat, efter finansnetto		8 654 493	565 289	7 071 897	565 289
Av- och nedskrivningar	5, 6	28 400 138	23 732 586	15 845 726	23 732 586
Gjorda och upplösta avsättningar	11	2 441 804	-434 272	1 104 922	-434 272
Övriga ej likvidpåverkande poster		=	=	=	=
Summa justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		<u>39 496 435</u>	<u>23 863 603</u>	<u>24 022 545</u>	<u>23 863 603</u>
Betald skatt		<u>-778 734</u>	-	<u>-378 992</u>	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		38 717 701	23 863 603	23 643 553	23 863 603
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	9	-3 455 812	9 444 117	6 999 684	9 444 117
Ökning/minskning kortfristiga skulder	12	<u>-9 661 618</u>	<u>-15 538 875</u>	<u>-15 633 930</u>	<u>-15 538 875</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		25 600 271	17 768 845	15 009 307	17 768 845
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar	5, 6	-12 492 693	-146 709 241	-12 136 891	-146 709 241
Investering i finansiella anläggningstillgångar	8	-	-	-	-100 000
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	5, 6	-	4 014 744	177 277 640	4 014 744
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	5, 6	-	-	-	-
Pågående arbeten	7	-271 989	48 505 639	2 428 805	48 505 639
Avgående avsättning vid överlåtelse		=	=	<u>-21 641 466</u>	=
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-12 764 682	-94 288 858	145 928 088	-94 288 858
Finansieringsverksamheten					
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar		-	-	-154 252 413	-
Nyupptagna lån	13	-	-130 000 000	-	-130 000 000
Förändring av checkräkningskredit		<u>-6 684 982</u>	<u>-53 479 987</u>	<u>-6 684 982</u>	<u>-53 479 987</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-6 684 982	76 520 013	-160 937 395	76 520 013
ÅRETS KASSAFLÖDE		6 150 607	100 000	0	0
Förändring av likvida medel		6 150 607	100 000	-	-
Likvida medel vid årets början		<u>100 000</u>	=	=	=
Likvida medel vid årets slut		6 250 607	100 000	0	0

Noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och god kommunal redovisningssed. Detta innebär bland annat att intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras KSRR och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed och periodiseringsprincipen. Ingående balanser stämmer med utgående balanser för närmast föregående räkenskapsår enligt kontinuitetsprincipen.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som, efter individuell bedömning, beräknas bli betalt.

Investeringar

Redovisning sker enligt huvudmetoden, dvs i anskaffningsvärdet ingår lånekostnader.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningen påbörjas samtidigt som tillgången tas i bruk.

På tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader och mark	15-100 år
- Maskiner och inventarier	3-17 år

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera plikten på balansdagen. Beloppet baserar sig på en projektering som gjordes 2015.

Pensioner

KSRR har ingen pensionsskuld eftersom vi årligen betalar försäkringspremier för personalens tjänstepension. Överskottsfondens värde redovisas i not 14.

Nettoomsättning

Avfallsskatten reducerar nettoomsättningen.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden har redovisats som en kortfristig skuld. De intjänade förmånerna har belastats med lagenliga arbetsgivaravgifter.

Definition av nyckeltal

Likviditet = Kortfristiga fordringar/Kortfristiga skulder

Soliditet = Eget kapital/Balansomslutning

Självfinansieringsgrad = Resultat justerat för ej likviditetspåverkande poster/årets investeringar

Not 1 Verksamhetens intäkter

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Konsumtionsavgifter	137 429 012	132 397 477	137 429 012	132 397 477
Fordon/container/maskiner m m	4 423 854	4 109 077	4 423 854	4 109 077
Försäljning av återvunnet material	15 309 026	16 594 032	15 181 631	16 594 032
Behandlingsavgifter	47 709 335	30 462 173	15 337 695	30 462 173
Övriga	<u>6 166 149</u>	<u>3 469 393</u>	<u>14 038 933</u>	<u>3 469 393</u>
Summa verksamhetens intäkter	211 037 376	187 032 152	186 411 125	187 032 152

Not 2 Verksamhetens kostnader

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Entreprenadtjänster	-55 183 847	-58 778 245	-62 002 139	-58 778 245
Personalkostnader totalt	-57 778 943	-58 082 165	-55 187 545	-58 082 165
Konsulttjänster	-9 767 796	-3 558 309	-4 136 060	-3 558 309
Lokal- & fastighetskostnader	-7 562 434	-6 569 557	-5 651 949	-6 569 557
Reparation & Underhåll	-14 018 157	-9 145 489	-9 568 278	-9 145 489
Drivmedel & smörjmedel	-5 218 743	-5 388 016	-5 218 857	-5 388 016
Övr förbrukningsinv/mtrl	-3 852 417	-7 884 243	-2 930 459	-7 884 243
Hyra/Leasing Maskiner & Invent	-2 238 601	-3 046 727	-1 959 444	-3 046 727
Skatt	-449 473	-	-	-
Övrigt	<u>-12 825 685</u>	<u>-8 977 720</u>	<u>-12 648 085</u>	<u>-8 977 720</u>
Summa verksamhetens kostnader	-168 896 096	-161 430 471	-159 302 816	-161 430 471

Not 3 Medeltalet anställda, sjukfrånvaro, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

<u>Medeltalet anställda</u>	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Kvinnor	18	15	18	15
Män	<u>64</u>	<u>66</u>	<u>58</u>	<u>66</u>
Totalt	82	81	76	81
 <u>Personalkostnader</u>				
Löner och ersättningar till förtroendevalda	1 241 511	853 844	923 062	853 844
Löner och ersättningar till övriga anställda	37 229 885	37 580 859	35 781 588	37 580 859
Sociala avgifter enligt lag o avtal, pensioner	15 906 419	16 483 466	15 262 924	16 483 466
Övriga personalrelaterade kostnader	<u>3 401 128</u>	<u>3 163 996</u>	<u>3 219 971</u>	<u>3 163 996</u>
Totala personalkostnader	57 778 943	58 082 165	55 187 545	58 082 165
 <u>Sjukfrånvaro</u>				
	2019	2018	2019	2018
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid, alla anställda	4,4	5,7	4,5	5,7
- varav långtidssjukfrånvaro (inkl. tidsbegränsad sjukers.)	55,6	50,9	55,6	50,9
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid, kvinnor	6,4	5,3	6,4	5,3
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid, män	3,8	5,8	3,9	5,8
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid <29 år	3,5	4,5	3,9	4,5
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid 30-49 år	2,5	3,4	2,2	3,4
Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid >50 år	4,3	7,4	5,9	7,4

Medelåldern för de anställda är 47 år (förra året 48).
För kvinnor är motsvarande siffra 45 år (44) och för män 47 år (49).

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Price Waterhouse Cooper				
Revisionsarvode	<u>-109 973</u>	<u>-67 500</u>	<u>-49 973</u>	<u>-67 500</u>
Summa	-109 973	-67 500	-49 973	-67 500

Not 5 Byggnader och mark

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	317 731 877	195 848 874	317 731 877	195 848 874
Årets förändringar				
- Korrigering	-	-	-	-
- Inköp	4 500 178	129 924 999	4 144 378	129 924 999
- Utrangeringar	<u>0</u>	<u>-8 041 996</u>	<u>-145 554 611</u>	<u>-8 041 996</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	322 232 055	317 731 877	176 321 644	317 731 877
Ingående avskrivningar	-47 448 585	-41 705 770	-47 448 585	-41 705 770
Årets förändringar				
- Korrigering	-	-	-	-
- Avskrivningar	-12 837 220	-9 770 068	-7 541 212	-9 770 068
- Utrangeringar	<u>0</u>	<u>4 027 252</u>	<u>35 646 648</u>	<u>4 027 252</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-60 285 805	-47 448 585	-19 343 149	-47 448 585
Utgående restvärde enligt plan	261 946 250	270 283 292	156 978 495	270 283 292
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	21		24	

Not 6 Maskiner och inventarier

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	141 546 343	124 933 619	141 546 343	124 933 619
Årets förändringar				
- Korrigering	-	-	-	-
- Inköp	7 992 515	16 784 242	7 992 513	16 784 242
- Utrangering	<u>0</u>	<u>-171 518</u>	<u>-94 515 126</u>	<u>-171 518</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	149 538 858	141 546 343	55 023 730	141 546 343
Ingående avskrivningar	-43 375 244	-29 584 244	-43 375 244	-29 584 244
Årets förändringar				
- Korrigering	-	-	-	-
- Avskrivningar	-15 562 919	-13 962 518	-8 304 514	-13 962 518
- Utrangering	<u>0</u>	<u>171 518</u>	<u>27 145 449</u>	<u>171 518</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-58 938 163	-43 375 244	-24 534 308	-43 375 244
Utgående restvärde enligt plan	90 600 695	98 171 099	30 489 421	98 171 099
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	8		9	

Not 7 Pågående arbeten

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Ingående pågående arbeten	2 428 805	50 934 445	2 428 805	50 934 445
Årets förändringar				
- Utgifter under året	2 700 794	2 428 805		2 428 805
- Under året genomförda omfördelningar	<u>-2 428 805</u>	<u>-50 934 444</u>	<u>-2 428 805</u>	<u>-50 934 444</u>
Utgående pågående arbeten	2 700 794	2 428 805	0	2 428 805

För koncernen avser utgående värde plastavskiljare i förbehandlingsprocessen i Moskogen Miljö AB

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	10 000	10 000	110 000	10 000
Förvärvat under året	=	=	=	<u>100 000</u>
Utgående finansiella anläggningstillgångar	10 000	10 000	110 000	110 000

Koncern

Företag	Organisationsnr	Säte	Bokfört värde
Törneby Solpark	769635-1258	Kalmar	10 000
Drift Ekonomisk Förening			

Moderbolag

Företag	Organisationsnr	Säte	Bokfört värde
Moskogen Miljö AB	559176-0029	Kalmar	100 000
Törneby Solpark	769635-1258	Kalmar	10 000
Drift Ekonomisk Förening			

	Koncern		Moderbolag	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Långfristig fordran, Moskogen Miljö AB	=	=	<u>154 252 413</u>	=
Långfristiga fordringar koncern	0	0	154 252 413	0

Not 9 Kortfristiga fordringar

	Koncern		Moderbolag	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Kundfordringar	12 151 882	8 156 918	2 433 641	8 156 918
Interna fordringar	-	-	1 648 770	-
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	2 588 114	2 611 939	2 522 656	2 611 939
Skattefordran	1 057 060	816 606	657 318	816 606
Moms	3 138 621	1 638 555	1 840 949	1 638 555
Övrigt	<u>623 153</u>	<u>2 879 000</u>	-	<u>2 879 000</u>
Totala kortfristiga fordringar	19 558 830	16 103 018	9 103 334	16 103 018

Not 10 Eget kapital

	Koncern		Moderbolag	
	Balanserat resultat	Årets resultat	Balanserat resultat	Årets resultat
2018-12-31	83 772 297	565 289	83 772 297	565 289
Omföring föregående års resultat	565 289	-565 289	565 289	-565 289
Upplösning av resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Årets resultat	-	<u>8 654 493</u>	-	<u>7 071 897</u>
2019-12-31	84 337 586	8 654 493	84 337 586	7 071 897

Not 11 Avsättningar

	Koncern		Moderbolag	
	2019	2018	2019	2018
Deponi Moskogen				
Ingående värde	17 717 892	17 383 596	17 717 892	17 383 596
Outnyttjat återfört	-	-	-	-
Avyttrat vid överlåtelse av verksamhet	0	-	-17 801 466	-
Periodens avsättning (uppräknig 2%)	<u>334 296</u>	<u>334 296</u>	<u>83 574</u>	<u>334 296</u>
Utgående värde	18 052 188	17 717 892	0	17 717 892
Deponi FA-massor				
Ingående värde	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Outnyttjat återfört	-	-	-	-
Avyttrat vid överlåtelse av verksamhet	0	-	-3 840 000	-
Periodens avsättning	<u>2 080 000</u>	-	<u>1 440 000</u>	-
Utgående värde	4 480 000	2 400 000	0	2 400 000
Övriga avsättningar				
Ingående värde	1 793 325	2 561 893	1 793 325	2 561 893
Årets förändring	<u>-418 652</u>	<u>-768 568</u>	<u>-418 652</u>	<u>-768 568</u>
Utgående värde	1 374 673	1 793 325	1 374 673	1 793 325
Totala avsättningar	23 906 861	21 911 217	1 374 673	21 911 217

Det utgående värdet på avsättningen för deponi är fördelat enligt följande:

Etapp	Kostnad Mkr	Genomförande
Deponi IFA Ö2	6,5	2025
Mellantäkt ST1	5,6	2037
Deponi FA	<u>5,9</u>	2037
	18,1	

Övriga avsättningar avser pensionsavtal upprättat 2010 gällande tidigare anställd.

Not 12 Kortfristiga skulder

	Koncern		Moderbolag	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Leverantörsskulder	9 044 052	10 374 803	4 520 639	10 374 803
Interna skulder	-	-	6 574 200	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19 817 327	22 735 878	12 330 317	22 735 878
Koncernkredit Nordea	12 660 413	19 345 395	12 660 413	19 345 395
Övriga	<u>2 200 284</u>	<u>8 391 335</u>	<u>2 063 938</u>	<u>8 391 335</u>
Totala kortfristiga skulder	43 722 076	60 847 411	38 149 507	60 847 411

Not 13 Långsiktiga skulder

Kreditinstitut	Belopp	Kapitalbindning	Räntebindning
Nordea	30 000 000	1 år	3 mån
Handelsbanken	110 000 000	1 år	3 mån
Handelsbanken	40 000 000	3 år	5 år
Handelsbanken	<u>40 000 000</u>	5 år	7 år
Summa	220 000 000		

Not 14 Ställd säkerhet

Garanti för fullgörande av betalningsförpliktelser hos medlemskommunerna (målnr M 4055-10), rörande tillstånd till avfallsdeponering vid Moskogens avfallsanläggning enligt Miljödomstolens dom nr 1090-05.

Not 15 Överskottsfond, KPA och Skandia

Då avkastningen i KPA Pensionsförsäkring under flera år varit god, har ett överskott uppstått i den överskottsfond som KSRR har hos KPA och Skandia. Överskottet redovisas inte i balans- eller resultaträkningen.

	Koncern		Moderbolag	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Överskottsfond, KPA och Skandia	1 023 903	904 822	1 023 903	904 822

Not 16 Driftredovisning

(kk)		Koncern		
		Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018
Kansli	Intäkter	9 169	5 983	16 967
	Kostnader	-5 032	-5 983	-24 006
Insamling	Intäkter	98 537	87 918	64 265
	Kostnader	-94 320	-91 756	-60 197
Återvinning	Intäkter	52 513	57 471	31 848
	Kostnader	-56 775	-60 247	-36 264
Avfallsbehandling	Intäkter	26 301	19 784	74 061
	Kostnader	<u>-23 321</u>	<u>-19 762</u>	<u>-66 109</u>
Totalt KSRR	Intäkter	186 520	171 156	187 141
	Kostnader	<u>-179 448</u>	<u>-177 748</u>	<u>-186 576</u>
Total KSRR		7 072	-6 592	565
Moskogen Miljö	Intäkter	65 801	66 097	-
	Kostnader	<u>-64 219</u>	<u>-59 505</u>	-
Koncernjusteringar	Intäkter	-41 164	-37 820	-
	Kostnader	<u>41 164</u>	<u>37 820</u>	-
Total Koncern		8 654	0	565

Granskning av årsredovisning 2019

Kalmarsundsregionens Renhållare

April 2020

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer granskat förbundets årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som beslutats.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Vi rekommenderar att en genomgång genomförs under år 2020 utifrån RKR:s rekommendationer för att säkerställa att innehållet i förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen överensstämmer med lag och rekommendationernas krav.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2019 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med de övergripande målen för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2019 är uppfyllda.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

Inledning

Bakgrund

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens, regionens eller förbundets ekonomiska ställning.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 1–2 § bedöma om räkenskaperna är rättvisande samt om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål som beslutats. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige i respektive medlemskommun inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för den revisionsberättelse som revisorerna ska lämna till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som beslutats.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål som beslutats avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Rapporten har sakgranskats av ekonomichef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning ska förvaltningsberättelsen innehålla följande information:

- En översikt över utveckling av förbundets verksamhet.
- Upplysningar om viktiga förhållande för resultat och ställning.
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för förbundet som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Upplysning om förbundets förväntade utveckling.
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning av förbundets verksamhet.
- Utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Utvärdering av förbundets ekonomiska ställning.
- Upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar

Rådet för kommunal redovisning har gett ut rekommendation R15 Förvaltningsberättelse som förtydligar lagens intentioner. Rekommendationen träder i kraft 1 januari 2020.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet genom att jämförelse görs med föregående år.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning. Upplysningar lämnas om bostadsnära insamling.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för förbundet som inträffat under räkenskapsåret. Upplysningar lämnas om byggnation av två nya återvinningscentraler med självservice i Alsterbro och Kristdala samt starten av Moskogen Miljö AB den 1 april.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om förbundets förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron. Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas. Det innebär att frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt är åldersindelad. Sjukfrånvaron har sjunkit från 4,5 % till 5,7 % per december 2019. Antalet årsarbetare inklusive Moskogen Miljö AB har i stort sett varit oförändrat. Medelåldern för de anställda är 47 år (2018: 48 år).

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av förbundets verksamhet. Utöver ekonomiska nyckeltal redovisas verksamhetsanknutna nyckeltal som visar avfallsmängder uppdelat på kategori.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning utifrån mål för god ekonomisk hushållning. Utvärderingen kan med fördel utökas till att omfatta nyckeltal för de olika verksamheterna som jämförs med genomsnitt för branschen som helhet och liknande kommuner.

Förbundet redovisar en ekonomi i balans för år 2019. Resultatet uppgår till 7 072 tkr vilket innebär att balanskravet är uppfyllt.

Driftredovisning

Driftredovisningen finns i not. Det framgår av redovisningen hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten i förbundet och för koncernen.

Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 12,5 mnkr för koncernen vilket är 13,8 mnkr lägre än budget och 134,2 mnkr lägre än föregående år. Avvikelsen mot budget beror på ej genomförda investeringar och avvikelsen mot föregående år beror på att år 2018 genomfördes byggnationen av nytt kontor, ny återvinningscentral i Flygstaden och behandlingsplatta vid anläggningen i Moskogen.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Vi rekommenderar att en genomgång genomförs under år 2020 utifrån RKR:s rekommendationer för att säkerställa att innehållet i förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen överensstämmer med lag och rekommendationernas krav.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019. Uppföljningen görs både på koncernnivå och för förbundet.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
Likviditet (betalningsförmåga på kort sikt) Målvärde > 20	Utfall koncern: 59 Utfall förbund: 24	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>
Soliditet (betalningsförmåga på lång sikt) Målvärde > 15	Utfall koncern: 24 Utfall förbund: 26	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>
Självfinansieringsgrad (av investeringar) Målvärde > 50	Utfall koncern: 316 Utfall förbund: 201	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>

Samtliga mål uppnås både för koncernen och för förbundet.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019. Uppföljningen görs på koncernnivå.

Verksamhetsmål	Utfall 2019	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
Reklamationer åtgärdade inom tre dagar Målvärde > 90%	94 % (2018: 99 %)	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>
Ej tömt kärl pga KSRR/tot antal kärl Målvärde < 0,1 %	0,1 % (2018: 0,1 %)	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>
Oplanerade stopp i MOSA/tot produktionstid Målvärde < 5 %	4 % (2018: 4 %)	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>
Kunder nöjda med bemötandet Målvärde > 85 %	92 % (2018: 91 %)	<i>Målet bedöms som uppfyllt.</i>

Samtliga mål uppnås.

Bedömning

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2019 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med de övergripande målen för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2019 är uppfyllda.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga förbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet förändras under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 7,1 mnkr (2018: 0,6 mnkr). Resultatet medför en positiv avvikelse mot budget med 13,7 mnkr, vilket främst beror på högre intäkter än budgeterat. För koncernen uppgår årets resultat till 8,7 mnkr vilket är 8,7 mnkr högre än budget.

Balansräkning

Balansräkningen är upprättad enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt förbundets tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i LKBR.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation och överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår, vilket utgörs av KSRR:s verksamhet per 2018-12-31 det vill säga före starten av Moskogen Miljö AB. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar Moskogen Miljö AB som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen innehåller en beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper i not.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	<p>Uppfyllt</p> <p>Vi bedömer att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.</p> <p>Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.</p> <p>Vi rekommenderar att en genomgång genomförs under år 2020 utifrån RKR:s rekommendationer för att säkerställa att innehållet i förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen överensstämmer med lag och rekommendationernas krav.</p>	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<p><i>Finansiella mål</i></p> <p>Uppfyllt</p> <p>Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2019 är uppfyllda.</p> <p><i>Verksamhetsmål</i></p> <p>Uppfyllt</p> <p>Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt</p>	

---

med de övergripande målen för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2019 är uppfyllda.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Uppfyllt

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2020-04-16

Caroline Liljebjörn

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kalmarsundsregionens Renhållare enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avsnittet "Inledning" i rapporten. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.